

ŠKOFIJSKI LIST

92.

Češčenje presvetega Srca Jezusovega.

Rad bi videl, da bi presveto Srce Jezusovo duhovniki in verniki vedno bolj častili.

V ta namen sem dobil dve molitvi, ki ji močno priporočam. Prva latinska je za duhovnike, ki pri presvetem Srcu Jezusovem prosijo obilne pomoči za uspešno duhovne pastirovanje in ki žele temu presvetemu Srcu zadostiti za razžaljenja, ki jih trpi od nesrečnih sobratov.

Druga slovenska je za vernike, v kateri ga prosijo onih milosti, ki jih je Gospod obljubil častivcem svojega presvetega Srca. Naj bi se ta molitvica vernikom priporočevala.

Prva molitev se glasi: Formula consecrationis sacratissimo Cordi Jesu a clero recitanda.

Domine Jesu, Redemptor noster amantissime et Sacerdos in aeternum, nos supplices tuos, quos appellare amicos et sacerdotii tui participes facere dignatus es, propitius respice. Tui sumus; tui perpetuo esse volumus: ideo Sacratissimo Cordi tuo, quod tanquam unicum salutis perfugium laboranti humano generi ostendisti, dedicamus nos hodie totos et addicimus. Tu, qui sacerdotibus, Cordis tui cultoribus, uberes divini ministerii fructus promisisti, fac nos, quaesumus, idoneos in vinea tua operarios, vere humiles et mites spiritu devotionis et patientiae plenos, ita flagrantes amore Tui, ut eumdem charitatis ignem in animis fidelium excitare et fovere non cessemus. Nostra igitur corda incendio Tui Cordis innova, ut jam nihil aliud studeamus, quam tuam promovere gloriam et animas Tibi lucrari, quas pretioso sanguine redemisti.

Miserere, Pastor bone, praesertim sacerdotum, fratrum nostrorum, si qui, ambulantes in vanitate sensus sui, Te et dilectam Sponsam tuam, Ecclesiam, lacrimabili defectione contristarunt. Concede nobis ad tuum complexum eos reducere, aut certe ipsorum expiare delicta, resarcire damna, et dolorem, quo Te afficiunt, amoris nostri consolatione minuere.

Sine, denique, Te quisque nostrum exoret his Augustini verbis: O dulcis Jesu, vivas Tu in me et

concalescat spiritu meo vivus carbo amoris tui, et excrescat in ignem perfectum, ardeat jugiter in ara cordis mei, ferveat in medullis meis, flagret in absconditis animae meae; in die consummationis meae consummatus inveniar apud Te, qui cum Patre et Spiritu Sancto, vivis et regnas Deus in saecula saeculorum. Amen.

Dilectis utriusque Cleri saecularis et regularis filiis, qui per hanc Consecrationis formulam, Sacratissimo Cordi Jesu pie sese dedicaverint ac addixerint:

1. Indulgentiam Tercentorum dierum toties quoties;
2. Indulgentiam Septem annorum in collationibus de divinis, quae singulis anni mensibus fieri solent;
3. Indulgentiam Plenariam in fine spiritualium Exercitiorum in Domino concedimus.

Ex Aedibus Vaticanis, die 17, mense Sextili, Anno 1908.

Pius P. P. X.

Druga molitev se glasi: Molitev z ozirom na obljube našega Gospoda Jezusa Kristusa blaženi Mariji Alacoque.

O presveto Srce Jezusovo, pred teboj klečimo, da te slavimo, molimo, se ti zahvaljujemo, da zadoščujemo za svoje grehe in se tvoji ljubezni popolnoma posvetimo.

Spominjamo se tvojih čudežnih obljub in kličemo k tebi s popolnim zaupanjem:

Božje Srce Jezusovo, daj nam vseh našemu
stanu potrebnih milosti,
Božje Srce Jezusovo, prinesi mir našim
družinam,
Božje Srce Jezusovo, bodi naša pomoč pri
delu in tolaži nas v našem trpljenju,
Božje Srce Jezusovo, bodi naše varno za-
vetje v življenju, zlasti pa v smrtni uri,
Božje Srce Jezusovo, izlij svoj preobilni
blagoslov na vsa naša podjetja,

kakor si obljubilo, o najsvetejše
in najzvestejše Srce.

Božje Srce Jezusovo, izkaži grešnikom svoje neizmerno usmiljenje,

Božje Srce Jezusovo, vzbudi mlačne duše k vztrajni gorečnosti,

Božje Srce Jezusovo, vódi vnete duše do velike popolnosti,

Božje Srce Jezusovo, blagoslovi hiše, v katerih se postavi in časti tvoja podoba,

Božje Srce Jezusovo, daj milost onim, ki se trudijo za zveličanje duš, da bodo ganili tudi najtrša srca,

Božje Srce Jezusovo, podeli, da bodo imena vseh onih, kateri razširjajo to pobožnost, v tebi za vedno zapisana,

Božje Srce Jezusovo, podeli vsem onim, kateri devet mesecev ob prvih petkih pristopajo k tebi v svetem obhajilu, milost stanovitnosti do konca. Daj jim milost, da bodo prejeli sv. zakramente za umirajoče, in bodi jim trdno zavetje ob zadnji uri,

Božje Srce Jezusovo, zmaguj in gospoduj navkljub satanu in svojim sovražnikom.

kakor si obljubilo, o najsvetejše in najzvestejše Srce.

Molimo.

Gospod Jezus Kristus, spomni se milostno onih obljub, ki si nam jih dal po blaženi Marjeti Mariji v neskončnem usmiljenju svojega Srca. Bodi nam varstvo v življenju, podpora v slabosti, zadoščenje za naše grehe, nadomestilo za vse pomanjkljivosti in varno pribežališče v smrti uri. Amen.

Odtiski se dobivajo pri knezo-škofijskem ordinariatu brezplačno; zato naj jih gg. duhovniki naročajo.

Pri tej priliki vse gospode nujno prosim, da ne pozabite moliti, vernike in posebno otroke v šoli naučiti ono posvečenje presladkemu Srcu Jezusovemu, ki spada k apostolstvu molitve in sem ga priporočil v naši prvi sinodi (Synodus I, pg. 21. št. 30.; pg. 62. sqq.), ki se začne z besedami: „O presladko Srce Jezusovo, po rokah Device Marije, Ti darujem molitve, dela in trpljenja . . .“

V Ljubljani, v petek 22. oktobra 1909.

✠ Anton Bonaventura, l. r.,
knezoškof.

93.

Poprave cerkvenih stavb.

Glede poprav cerkvenih stavb opozarja kn.-šk. ordinariat na določila v „Synodus dioecesana Labacensis“, II, str. 3 in na odredbe v „Škofijskem Listu“, 1907, str. 41.

C. kr. centralna komisija za ohranjenje umetnosti in zgodovinskih spominkov na Dunaju želi, naj se pri popravah in napravah cerkvenih poslopij pazi zlasti na strehe, na tlak in na okna.

1. Strehe, zlasti pri zvonikih, naj ohranijo dosedanjo obliko; zlasti naj se ne odpravljajo za našo deželo tako značilne baročne strehe. Res so druge oblike morda cenejše in se dado lažje popravljati, vendar pa izgubi s tem stavba svojo značilnost.

Dalje ista c. kr. centralna komisija odločno odsvetuje, da bi se cerkve krile z eternitom. V tem oziru piše: daš sie grundsätzlich gegen die Verwendung von Eternitschiefer zur Eindeckung alter Baudenkmale ist, weil diese Art der Eindeckung den historischen Charakter des Objektes vollständig verändert und auch die ästhetische Erscheinung aller jener Bauwerke zerstört, welche auf Materialwirkung erbaut sind, wie dieses bei allen alten Bauwerken der Fall ist.

Durch den Mangel jedes Stimmungswertes, welcher der Eternitdecke bedauerlicherweise anhaftet, wird

sogar das Landschaftsbild der Umgebung in den meisten Fällen empfindlich gestört.

Da auch die technischen Vorzüge dieses Deckmaterials keineswegs so groß sind, als eine geschickt entfaltete Reklame behauptet, tritt die Zentralkommission der Verwendung der Eternitdeckung bei alten Bauwerken stets nach Kräften entgegen.

Leider sieht sie sich trotzdem hie und da gezwungen, in einzelnen Fällen ihre Zustimmung zur Verwendung dieses Materiales zu geben, wenn der vorhandene Dachstuhl zu schwach ist, keine Geldmittel für die notwendige Verstärkung desselben vorhanden sind und aus feuerpolizeilichen Gründen die Verwendung eines Schindel- oder Bretterdaches unmöglich ist.

In allen diesen Fällen betrachtet die Zentralkommission aber die Verwendung dieses Materiales als eine leider unvermeidliche, aber sehr bedauerliche Schädigung der Wirkung des betreffenden Objektes.

Za kritje cerkvenih streh najbolj priporoča: dobrožgano opeko, škrlj in škodlje, kjer ni nevarnosti za ogenj.

2. Glede tlaka želi c. kr. centralna komisija, da bi bil po cerkvah kolikor mogoče kamenit. Kamenit tlak je najlepši in najtrdnjši. Zato je načelno proti cementnim in šamotnim ploščam ter proti drugim po-

dobnim vrstam tlakovanja. Župni uradi se opozarjajo, naj različnim priporočilom v listih ali agentom nikar ne verjamejo, saj je znano, da listi sprejemajo vsakovrstna priporočila, kakršna se jim dološljejo, agenti so pa za svoje delo tudi plačani.

3. Glede slikanih oken pa piše c. kr. centralna komisija z dopisom z dne 22. avgusta 1909, št. 3853, semkaj dobesečno:

In jünjster Zeit häufen sich die Fälle, daß seitens der Kirchenvorstellungen oder seitens frommer Spender Glasmalereifenster in Kirchen gestiftet werden, welche ihres Stiles oder des Stiles ihrer Einrichtung halber überhaupt nicht zur Aufnahme bunter Verglasungen geeignet sind. Die Zentralkommission erlaubt sich darauf hinzuweisen, daß Glasmalereifenster besonders stark die Blicke der Andächtigen auf sich ziehen und daher bei dem Allgemeineindruck des Kircheninnern sehr laut mitsprechen. So sind sie insbesondere für die Wirkung eines barock gestalteten Innenraumes außerordentlich schädlich, weil sie den Blick von dem

geweihten Zentrum der barocken Innendekoration dem Hauptaltar abziehen und den von den barocken Künstlern mühsam berechneten Effekt fast vollkommen zerstören. Auch sind die meisten der oft mit möglichst geringen Kosten angeschafften Glasfenster künstlerisch so minderwertig, daß sie gewiß nicht sonderlich zur Erhöhung der Weihe des Innenraumes beitragen.

Die Zentralkommission erlaubt sich daher an das hochwürdigste Ordinariat das höfliche Ersuchen zu stellen, die unterstehenden Pfarrämter darauf aufmerksam zu machen, daß jedesmal vor der beabsichtigten Anschaffung eines Glasfensters der Konservator zu Rate zu ziehen ist. Sollte dieser die Anschaffung eines Glasmalereifensters für nicht ratsam erklären, wäre er gewiß leicht in der Lage, der Kirchenvorstellung andere Objekte zu bezeichnen, durch deren Stiftung die Kirche beträchtlich an künstlerischem Werte gewinnen könnte und deren Spende also verdienstvoller wäre, als die eines Glasgemäldes.

94.

Resignacije na podeljene župnije.

Zadnji čas se je večkrat dogodilo, da so se prosivci za kako izpraznjeno župnijo takoj odpovedali župniji, ko jim je bila podeljena.

Lahko je umeti, da povzroča tako lahkomišelno postopanje na raznih straneh nejevoljo.

Dotični stori s tem krivico razpisani župniji in patronu ter zakrivi mnogo nereda in nepotrebne govornje.

— Zato se s tem čč. gg. duhovnikom sporoča, da se odpovedi na župnije ne bodo sprejemale razen v izrednih slučajih, na primer vsled nepričakovane obolelosti. Vsak, kdor torej namerava prositi za kako župnijo, naj svoj korak dobro preudari ter resno in tehtno premisli.

95.

Ugodnosti glede prevoznine na c. kr. državnih železnicah.

Na neko vprašanje se je c. kr. vodstvo državnih železnic izjavilo, da se na prošnjo v posameznih slučajih dovoljuje 50% znižanje prevoznine na c. kr. avstrijskih državnih železnicah, če se prevaža stavbno

gradivo ali oprava za nameravane nove ali popravljene cerkve, kapele in človekoljubne zavode in če so se ti predmeti nabavili za nabrani ali darovani denar.

96.

Poroke vojaških oseb.

Vsled dopisa c. in kr. apostolskega vojnege vikariata na Dunaju z dne 14. oktobra t. l., št. 4727 se svare čč. župni uradi, naj brez pooblastila c. in kr. vojnih župnikov ne poročajo oseb vojaškega stanu,

ako tudi le samo ena pripada sodnosti vojaške duhovščine. Tudi dekret „Ne temere“ v tem oziru ni nič izpremenil. (Glej: Škofijski List, 1908, str. 119.)

97.

Compendium Ritualis Labacensis.

Na razna vprašanja, kdaj izide novi obrednik za ljubljansko škofijo, se s tem naznanja, da na to v sedanjih razmerah še misliti ni. Vzrok je v prvi vrsti v tem, da bi sv. stolica nič več ne dopustila toliko besedila v narodnem jeziku, kolikor ga vsebuje naš obrednik. Poleg tega pa ga je tudi še precej izvodov na razpolago.

Ker pa se je izrazila želja, naj bi se vsaj poročni obred ponatisnil v gajici, se je tej želji vstreglo. Ordinar

iat je dal vezati več izvodov obrednika s pridejanim poročnim besedilom tiskanim v gajici in oddaja ta v platno vezani obrednik župnim uradom, ki ga do konca t. l. naroče, po 1 K.

Želeti je, da bi vsaka cerkev naročila vsaj en izvod, ker se opazuje, da so doslej rabljeni že precej slabi.

Besedilo poročnega obreda v gajici pa se oddaja, dokler je kaj izvodov na razpolago, po 10 h.

98.

Izknjižne izjave in pobotnice.

Čč. župni uradi se opozarjajo, naj vselej, kadar vpošiljajo na ordinariat v potrjenje izknjižne pobotnice ali izjave, prilože v njih navedene zadolžnice in druge

listine. Če pa teh ni mogoče dobiti, naj se v vlogi ta okolnost pojasni. — Natančnejši navod glede teh listin je bil objavljen v Škofijskem Listu, 1905, 107.

99.

Konkurzni razpis.

Razpisani sta bili po okrožnici do 1. novembra t. l. župniji: Sela pri Šumbregu in Studeno, obe stoječi pod patronstvom kranjskega verskega zaklada.

S tem se razpisujeta župniji: Zalilog v loški dekaniji, stoječa pod patronstvom cesarskim, in Šent

Lambert v litijski dekaniji, stoječa pod patronstvom kranjskega verskega zaklada.

Zadnji rok za vlaganje prošenj je 8. decembra 1909.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dné 25. oktobra 1909.

Vsebina: 92. Čiščenje presvetega Srca Jezusovega. — 93. Poprave cerkvenih stavb. — 94. Resignacije na podeljene župnije. — 95. Ugodnosti glede prevoznine na c. kr. državnih železnicah. — 96. Poroke vojaških oseb. — 97. Compendium Ritualis Labacensis. — 98. Izknjižne izjave in pobotnice. — 99. Konkurni razpis.